

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Triapostolatus Septemtrionis

Caesar, Philipp

Coloniæ Agrippinæ, 1642

Præceptum Diui Ludovvici Imperatoris, quod, ad paganos ad
Christianitatem inuitandos, fieri præcepit: (de S. Ansgario.)

urn:nbn:de:hbz:466:1-43650

pro meritis mereatur ascribi. At verò, si quis quod non optamus, contrarius aduersator huic diuino cultui institerit vel in quoquam præpedire conatus fuerit, & his vel cooperantibus eorum ad hoc peragendum ministerium temerator exstiterit, ex diuina iussione & Apostolica auctoritate Anathematis vinculo puniatur, & perpetuâ condemnatione reus diabolicâ sorte damnerur.

Præceptum Diui Ludouici Imperatoris, quod, ad paganos ad Christianitatem inuitandos, fieri præcepit: (de S. Ansgario.)

IN nomine Domini Dei & Saluatoris nostri Iesu Christi. Ludouicus diuinâ propitiante Clementiâ Imperator Augustus. Si specialibus cuiusque fidelium nostrorum necessitatibus perspectis, subueniendum esse Imperialis auctoritas monstrat, quantò magis ad debitam generalitatis prouidentiam æquum dignumque pertinet, vt & Ecclesiæ Catholicæ atque Apostolicæ, quam Christus suo pretioso sanguine redemit, eamque nobis tuendam regendamque commisit, piam ac sollicitam in cunctis oporteat gerere curam; & vt in eius prouectu vel exaltatione congruam adhibeamus diligentiam, nouis ad eius necessitatem vel vtilitatem atque dignitatem pertinentibus rebus, noua imò necessaria & vtilia prouideamus constituta. Idcirco Sanctæ Dei Ecclesiæ filijs, præsentibus

bus scilicet & futuris, certum esse volumus, qualiter diuinâ ordinante gratiâ nostris in diebus, Aquilonalibus in partibus, in Gente videlicet Danorum siue Sueonum magnum cœlestis gratia prædicationis siue acquisitionis patefecit ostium: ita vt multitudo hinc inde ad fidem Christi conuersa Mysteria cœlestia Ecclesiasticaque subsidia desiderabiliter expeteret. Vnde Domino Deo nostro laudes immensas persoluentes extollimus, qui nostris temporibus & studijs Sanctam Ecclesiam, sponsam videlicet suam, locis in ignotis fuit dilatari atque proficere. Quamobrem vnâ cum Sacerdotibus cæterisque Imperij nostri fidelibus, hanc Deo dignam certentes causam valdè necessariam atque futuræ Ecclesiæ dignitati proficuum; dignum duximus, vt locum aptum nostris in finibus euidentius eligeremus, vbi Sedem Episcopalem per hoc nostræ auctoritatis præceptum statueremus; vnde omnes illæ barbaræ nationes æternæ vitæ pabulum facilius vberiusque capere valerent, & sitientes salutis gratiâ præ manibus vel oculis haberent incessanter, insuper & magnorum progenitorum sacra lucrandi studia nostris in diebus nunquam deficerent. Genitor etenim noster gloriosæ memoriæ Karolus omnem Saxoniam Ecclesiasticæ religioni subdidit, iugumque Christi adusque ad terminos Danorum atque Slayorum, corda ferocia ferro perdo-

*Sedes Episcopalis
statuenda.*

*Karolus
magnus Sa-
xon. per-
tomuit.*

perdomans, docuit. Vbi inter has vtrasque Gentes, Danorum videlicet siue Wandalarum vltimam Saxoniae partem sitam, & diuersis periculis, temporalibus videlicet & spiritualibus, interiacentem prospiciens, Pontificalem ibidem Sedem fieri decreuit trans Albiam. Vnde postquam terra Nordalbingorum laxata captiuitate, quam ob multam perfidiam in ipsis Christianitatis iniurijs patratam per septennium passi sunt, ne locus ille à barbaris inuaderetur, Ecberto Comiti, restituere præceperat, non iam vicinis Episcopis locum illū committere voluit. Sed ne quisquam eorum hanc sibi deinceps Parochiam vindicaret, ex remotis Galliae partibus quendam Episcopum Amalarium nomine, direxit, qui primitiuam Ecclesiam ibidem consecraret. Sed & eidem Ecclesiae sacras Reliquias ac plura Ecclesiastica munera piâ largitate specialiter destinare curauit. Postmodum verò captiuus optatam ad patriam vndique confluentibus, eandem Parochiam cuidam Presbytero, Heridac nomine, specialiter commendauit, quem vniuersae Nordalbingorum Ecclesiae, videlicet ne ad ritum relaberentur Gentium, vel quia locus ille lucrandis adhuc Gentibus videbatur aptissimus, disposuerat consecrari Episcopum, vt ipsâ occasione vel auctoritate summâ in ipsis terminis Gentium, sedulitate prædicandi sancta multiplicaretur Ecclesia, dum vicinorum ipsius

*Septenniū
Christiani-
tatis trans
Albiam.*

*Ecbertus
Comss.*

*Amalarium
Episcopus.*

*Heridac
Presbyter.*

*Hrodna-
ce Cella.*

*Inda Mo-
nasterium.*

*Hambur-
gum.*

*Ansga-
rius conse-
cratus Ar-
chi-Episco-
pus per Dro-
gonum met*

ipsum nouitatis Episcoporum multa latitudinis cura non sufficiebat, discurrere per omnia. Delegauit etiam eidem Presbytero quandam Cellam, Hrodname vocatam, quatinus eidem loco periculis undique circumdato fieret supplementum. Sed quia consecrationem iam dicti viri velox ex hac luce transitus pij genitoris nostri in diebus eius fieri prohibuit: Ego autem, quem diuina Clementia in sedem Regni eius ascuerat, cum in multis Regni disponendis negocijs insisterem, hoc quoque predicti patris mei studium Regni in finibus peractum minus cautè attenderem, suadentibus quibusdam iam dictam Cellam ad Indam Monasterium contuli, vicinam verò Parochiam vicinis Episcopis interim commendauit. Nunc autem tam propter supra scripta Ecclesiastica lucra in Gentibus demonstrata, quam & propter votum pij genitoris nostri, ne quid eius studii imperfectum remaneat, statuimus vnà cum consensu Ecclesiastico, præfata vltima in regione Saxonica trans Albiam in loco nuncupato Hammaburg cum vniuersa Nordalbingorum prouincia Ecclesiæ proprii vigoris constituere Sedem. Cui & primum præesse atque solenniter consecrari per manus Drogonis Mettensis & summæ Sanctæ Palatinæ dignitatis præsulis, Ansgarium fecimus Archi-Episcopum astantibus Archi-Episcopis Ebone Rhemensis, Hetti Treuerensi, & Ot-

& Olgario Mogontiacensi cum plurimis alijs *ensem, a-*
 generali in Conuentu totius Imperij nostri, *stantibus*
 Præsulibus congregatis, assistentibus quo- *bone Rhe-*
 que specialiter & consentientibus atque con- *mensi, Hetti*
 secrantibus, Helingaudo siue Willerico E- *Treuerensi,*
 piscopis, à quibus iam dictæ Parochiæ par- *& Olgario*
 tes à nobis sibi olim commendatas recepi- *Moguntiesi*
 mus. Cui, videlicet Ansgario, quia præfatis *Archi Epi-*
 in Gentibus hæc nostris in diebus dignissima *scopus & He-*
 in conuocatione Gentilium vel redemptione *lingaudo*
 captiuorum monstrata sunt lucra, tam no- *etiam &*
 stra quàm Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Sedis *Villerio Es-*
 auctoritate hanc Deo dignam in Gentibus *piscopi.*
 commissimus Legationem, ac proprii vigo-
 ris ascribere decreuimus dignitatem. Et vt
 hæc noua constructio periculosis in locis cœ-
 pta subsistere valeret, nec præualente barba-
 rorum sæuitia deperiret, quandam Cellam
 Turholt nuncupatam tam huic nouæ con- *Cella Tur-*
 structioni perenniter seruituram, quàm suæ *hole, &*
 successorumque suorum in Gentibus Lega- *eiusdē pri-*
 tioni ad nostram nostræque sobolis perpetuam *uilegias.*
 mercedem diuinæ obtulimus Maiestati.
 Homines quoque qui eiusdem Cellæ bene-
 ficia habere videntur ab omni expeditione
 vel militia siue qualibet occupatione absol-
 uimus, vt idem Venerabilis Episcopus ad
 hanc Deo dignam peragendam in prouisis
 temporibus Legationem nullum in hoc pa-
 tiatur impedimentum: Dona verò quæ ex
 eadem Cella nostris partibus dare solebant,
 M & nobis

& nobis quoque successoribusque nostris fir-
 militer dari volumus. His exceptis maius
 minusve in conuocatione paganorum, vel
 redemptione captiuorum, siue eiusdem Sedis
 supplemento multimodis periculis circum-
 dato, vel ibidem Deo militantium solatio, ob
 amorem Dei ac Beati Sixti Confessoris eius
 perpetuo delegamus. Res quoque præfata
 Sedis & præscripti Monasterij sub plenissima
 defensione & immunitatis tuitione volumus
 vt consistent ac tueantur: ita vt nullus iudex
 publicus aut alia quælibet potestate publicâ
 prædita persona de eorum rebus freda, tri-
 buta, mansionaticos, vel paratas, aut teloneum,
 vel fideiussos tollere, aut homines
 ipsorum tam litos quàm & ingenuos, super
 terram eorum marientes distringere, nec vllas
 publicas functiones, aut redibitiones, vel il-
 licitas occasiones requirere vel exigere præ-
 sumat. Sed liceat prædicto Venerabili Epi-
 scopo suisque successoribus, ac omni Clero
 sub eorum regimine constituto, quietè in
 Dei Seruitio degere, & pro nobis proleque
 nostra, atque statu totius Imperij nostri, di-
 uinam misericordiam exorare. Et vt hæc
 auctoritas sui vigoris perpetuam obtineat fir-
 mitatem, manu propria subter eam firmaui-
 mus, & annuli nostri impressione signare ius-
 simus Data Idus Maij, Anno, Christo propi-
 tior, 11. Imperij Domini Ludouici pijssimi
 Augusti, Indictione 12. Actum Aquisgrani,
 Pala-

Palatio Regio, in Dei nomine feliciter, Amē.

Exemplar Decreti Veneranda memoria Gregorij Papæ, de eadem re.

Hic est Gregorius VI.

Gregorius Episcopus, Seruus Seruorum Dei, Omnium fidelium dinoscentiæ certum esse volumus, qualiter Beatæ memoriæ præcellentissimus Rex Karolus tempore prædecessorum nostrorum diuino ablatu spiritu Gentem Saxonum sacro cultui subdidit, iugumque Christi, quod luauæ ac leue est, adusque terminos Danorum siue Slaouorum corda ferocia ferro perdomans, docuit, vltimamque Regni ipsius partem trans Albiam inter mortifera paganorum pericula constitutam, videlicet ne ad ritum relaberentur, Gentilium, vel etiam; quia lucrands adhuc Gentibus aptissima videbatur, proprio Episcopali vigore suadure decreuerat. Sed quia effectum mors prohibuerat, succedente eius præcellentissimo filio Ludouico, Imperatore Augusto, pium studium sacri genitoris sui efficaciter impleuit. Quæ ratio nobis per Venerabiles Ratoldum siue Bernoldum Episcopos, nec non & Geroldum Comitem vel Missum Venerabile, relata est confirmanda. Nos igitur omnem ibi Deo dignam statutam prouidentiam cognoscentes; instructam præsentiam Fratris filijque nostri Ansgarij, primi Nordalbingorum Episcopi, per manus Drogonis Mettensis Episcopi consecrati;

*Ratolfus
Bernoldus
Episcopi:
Geroldus
Comes.*

*S. Ansgarij
presentia a-
pud Grego-
riū Papam.*

M 2

sanctum;